Introduktion til Statistik

Forelæsning 5: Hypotesetest, power og modelkontrol - one sample

Peder Bacher

DTU Compute, Dynamiske Systemer Bygning 303B, Rum 009 Danmarks Tekniske Universitet 2800 Lyngby – Danmark e-mail: pbac@dtu.dk

Forår 2017

Kapitel 3: Hypotesetests for én gruppe/stikprøve

Grundlæggende koncepter:

- Hypoteser $(H_0 \text{ vs. } H_1)$
- p-værdi (Sandsynlighed for observeret eller mere ekstrem værdi af teststørrelsen, hvis H_0 er sand, e.g. $P(T>t_{\rm obs})$)
- Type I fejl (I virkeligheden ingen effekt, men H_0 afvises)
 - $P(\mathsf{Type}\ \mathsf{I}) = \alpha$ (Sandsynligheden for at begå type I fejl)
- Type II fejl (I virkeligheden effekt, men H_0 afvises ikke)
 - $P(\mathsf{Type}\;\mathsf{II}) = \beta\;$ (Sandsynligheden for type II fejl)
- Modelkontrol

Specifikke metoder, én gruppe:

- t-test for middelværdiniveau
- Modelkontrol med normal gg-plot

Chapter 3: One sample hypothesis testing

General concepts:

- Hypotheses (H₀ vs. H₁)
- p-value (Probability for observing the test value or more extreme, if H_0 is true, e.g. $P(T > t_{obs})$)
- Type I error (No effect in reality, but H_0 is rejected)
 - $P(\mathsf{Type}\ \mathsf{I}) = \alpha$ (The probability for a Type I error)
- Type II error: (In reality an effect, but H_0 is not rejected)
 - $P(\mathsf{Type}\ \mathsf{II}) = \beta$ (The probability for a Type II error)
- Model validation

Specific methods, one sample:

- t-test for the mean
- Model validation with normal gg-plot

Oversigt

- 1 One-sample t-test og p-værdi
- p-værdier og hypotesetest
- Kritisk værdi og konfidensinterval
- Hypotesetests (helt generelt)
 - Hypotesetest med alternativer
 - Den generelle metode
 - Type I og type II fejl
- Checking the normality assumption
 - The Normal QQ plot
 - Transformation towards normality

Spørgsmål om fordelingen af stikprøvegennemsnittet og standardisering (socrative.com - ROOM:PBAC)

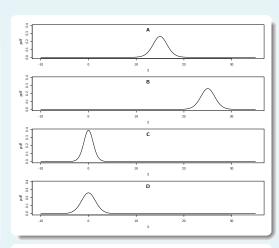
Hvilken pdf representerer fordelingen af stikprøvegennemsnittet

 \bar{X}

hvor

$$\mu = 15$$

(stikprøvestørrelse n = 16) (stikprøvespredning s = 8)

A B C eller D? Svar: A

Spørgsmål om fordelingen af stikprøvegennemsnittet og standardisering (socrative.com - ROOM:PBAC)

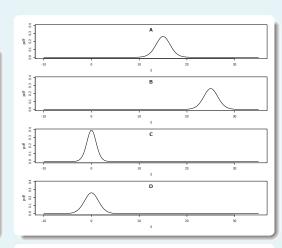
Hvilken pdf representerer fordelingen af

$$\bar{X} - \mu$$

hvor

$$\mu = 15$$

(stikprøvestørrelse n = 16) (stikprøvespredning s = 8)

A B C eller D? Svar: D

Spørgsmål om fordelingen af stikprøvegennemsnittet og standardisering (socrative.com - ROOM:PBAC)

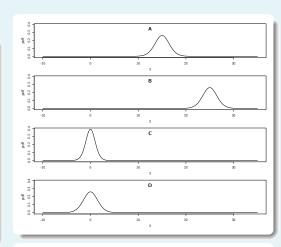
Hvilken pdf representerer fordelingen af

$$T = \frac{\bar{X} - \mu}{S / \sqrt{n}}$$

hvor

$$\mu = 15$$

(stikprøvestørrelse n = 16) (stikprøvespredning s = 8)

A B C eller D? Svar: C

Metode 3.22: One-sample *t*-test og *p*-værdi

Hvordan beregner man p-værdien?

Man fremsætter nulhypotesen

$$H_0: \mu = \mu_0$$

under hvilken man beregner teststørrelsen

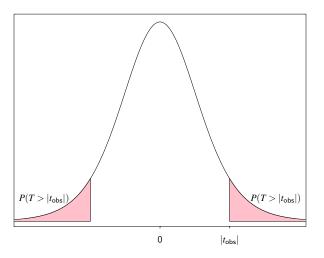
$$t_{\rm obs} = \frac{\bar{x} - \mu_0}{s / \sqrt{n}}$$

som man derefter bruger til at beregne p-værdien

$$p$$
-værdi = $2 \cdot P(T > |t_{obs}|)$

• Man siger altså: Hvis nu nulhypotesen er sand, hvor sandsynligt er det da at få den observerede værdi af teststørrelsen ($t_{\rm obs}$) eller mere ekstremt

$$p$$
-værdi = $2 \cdot P(T > |t_{obs}|)$

Definition og fortolkning af p-værdien (HELT generelt)

Definition 3.21 af *p*-værdien:

The *p***-value** is the probability of obtaining a test statistic that is at least as extreme as the test statistic that was actually observed. This probability is calculated under the assumption that the null hypothesis is true.

p-værdien udtrykker evidence imod nulhypotesen – Tabel 3.1:

p < 0.001	Very strong evidence against H_0	
$0.001 \le p < 0.01$	Strong evidence against H_0	
$0.01 \le p < 0.05$	Some evidence against H_0	
$0.05 \le p < 0.1$	Weak evidence against H_0	
$p \ge 0.1$	Little or no evidence against H_0	

Motiverende eksempel - sovemedicin

Forskel på sovemedicin?

I et studie er man interesseret i at sammenligne 2 sovemidler A og B. For 10 testpersoner har man fået følgende resultater, der er givet i forlænget søvntid i timer (forskellen på effekten af de to midler er angivet):

Stikprøve, n = 10:

Person	x = Beffekt - Aeffekt
1	1.2
2	2.4
3	1.3
4	1.3
5	0.9
6	1.0
7	1.8
8	0.8
9	4.6
10	1.4

Eksempel - sovemedicin

Hypotesen om ingen forskel på sovemedicin A og B ønskes undersøgt:

$$H_0: \mu = 0$$

Sample mean og standard deviation:

$$\bar{x} = 1.670 = \hat{\mu}$$
$$s = 1.13 = \hat{\sigma}$$

NYT: p-værdi:

$$p$$
-værdi = 0.00117

(Beregnet under det scenarie, at H_0 er sand)

Er data i overenstemmelse med nulhypotesen H_0 ?

Er $\bar{x} = 1.67$ "usandsynligt" hvis $H_0: \mu = 0$

NYT: Konklusion:

ldet data er usandsynligt under H_0 , så **forkaster** vi H_0 - vi har påvist en **signifikant effekt** af middel B ift. middel A.

Eksempel - sovemedicin

Hypotesen om ingen forskel på sovemedicin A og B ønskes undersøgt:

$$H_0: \mu = 0$$

Beregne teststørrelsen:

$$t_{\text{obs}} = \frac{1.67 - 0}{1.13 / \sqrt{10}} = 4.67$$

Beregne *p*-værdien:

$$2 \cdot P(T > 4.67) = 0.00117$$

Fortolkning af *p*-værdi i lyset af Tabel 3.1:

Der er stærk evidence imod nulhypotesen.

Eksempel - sovemedicin - i R - manuelt

```
## Angiv data
x \leftarrow c(1.2, 2.4, 1.3, 1.3, 0.9, 1.0, 1.8, 0.8, 4.6, 1.4)
n <- length(x)
## Bereqn den observerede t værdi - den observerede test statistik
tobs \leftarrow (mean(x) \rightarrow 0) / (sd(x) / sqrt(n))
## Beregn p-værdien, som sandsynligheden for at få tobs eller mere ekstremt
pvalue \leftarrow 2 * (1-pt(abs(tobs), df=n-1))
pvalue
## [1] 0.0012
```

Eksempel - sovemedicin - i R - med indbygget funktion

```
## Kald funktionen med data x
t.test(x)

##
## One Sample t-test
##
## data: x
## t = 5, df = 9, p-value = 0.001
## alternative hypothesis: true mean is not equal to 0
## 95 percent confidence interval:
## 0.86 2.48
## sample estimates:
## mean of x
## 1.7
```

Definition af hypotesetest og signifikans

Definition 3.23 Hypotesetest:

We say that we carry out a hypothesis test when we decide against a null hypothesis or not, using the data.

A null hypothesis is *rejected* if the *p*-value, calculated after the data has been observed, is less than some α , that is if the *p*-value $< \alpha$, where α is some pre-specifed (so-called) *significance level*. And if not, then the null hypothesis is said to be *accepted*.

Definition 3.28 Statistisk signifikans:

An effect is said to be (statistically) significant if the p-value is less than the significance level α .

(OFTE bruges $\alpha = 0.05$)

Spørgsmål om *p*-værdi (socrative.com - ROOM:PBAC)

```
## Kald funktionen med data x for nul-hypotesen H_0: \mu=1
t.test(x, mu=1)

##
## One Sample t-test
##
## data: x
## t = 2, df = 9, p-value = 0.09
## alternative hypothesis: true mean is not equal to 1
## 95 percent confidence interval:
## 0.86 2.48
## sample estimates:
## mean of x
## 1.7
```

Bliver H_0 afvist?

- A) $H_0: \mu = 1$ accepteres
- B) $H_0: \mu = 1$ afvises
- \bullet C) Ved ikke Svar A) den accepteres da *p*-værdien er 0.09 er større end $\alpha=0.05$

Eksempel - sovemedicin

Konklusion for test af sovemedicin

Fortolkning med *p*-værdien.

Med $\alpha = 0.05$ kan vi konkludere:

ldet p-værdien er mindre end α så **forkaster** vi nulhypotesen.

Og dermed:

Vi har påvist en **signifikant effekt** af middel B ift. middel A. (Og dermed at B virker bedre end A)

Kritisk værdi

Definition 3.30 - de kritiske værdier for *t*-testet:

The $(1-\alpha)100\%$ critical values for the (non-directional) one-sample t-test are the $(\alpha/2)100\%$ and $(1-\alpha/2)100\%$ quantiles of the *t*-distribution with n-1 degrees of freedom:

$$t_{\alpha/2}$$
 and $t_{1-\alpha/2}$

Metode 3.31: One-sample *t*-test vha. kritisk værdi:

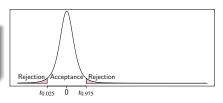
A null hypothesis is *rejected* if the observed test-statistic is more extreme than the critical values:

If
$$|t_{\rm obs}| > t_{1-\alpha/2}$$
 then reject H_0

otherwise accept.

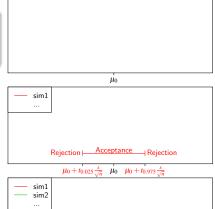
Den standardiserede skala

Hvis t_{obs} er i acceptområdet, så accepteres H_0

Den egentlige skala

Hvis \bar{x} er i acceptområdet, så accepteres H_0

Kritisk værdi, konfidensinterval og hypotesetest

Theorem 3.32:

Kritisk-værdi-metode ækvivalent med konfidensinterval-metode

We consider a $(1-\alpha)\cdot 100\%$ confidence interval for μ

$$\bar{x} \pm t_{1-\alpha/2} \cdot \frac{s}{\sqrt{n}}$$

The confidence interval corresponds to the acceptance region for H_0 when testing the (non-directional) hypothesis

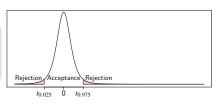
$$H_0: \mu = \mu_0$$

(Ny) fortolkning af konfidensintervallet:

Nulhypoteser hvor μ_0 er udenfor konfidensintervallet ville være blevet afvist

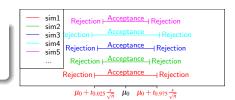
Den standardiserede skala

Hvis t_{obs} er i acceptområdet, så accepteres H_0

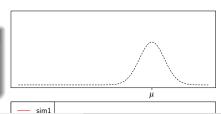
Den egentlige skala

Hvis \bar{x} er i acceptområdet, så accepteres H_0

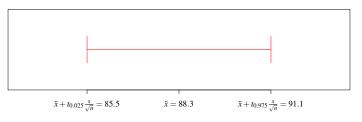
Konfidensintervallet

Nulhypoteser med μ_0 udenfor konfidensintervallet ville være blevet afvist

Spørgsmål om konfidensinterval (socrative.com - ROOM:PBAC)

Man vil på signifikansniveau $\alpha=5\%$ afgøre om en type PC skærm lever op til specifikationen på et effektforbrug på $\mu=83$ W. Der er taget en stikprøve af denne type skærm og et 95% konfidensinterval for middelværdien af effektforbruget μ beregnes til:

Hvilken af følgende hypoteser skal testes og hvilken konklusion er korrekt?

- ullet A) $H_0: \mu=0$ accepteres og signifikant højere effektforbrug er påvist
- B) $H_0: \mu = 0$ afvises og signifikant højere effektforbrug er påvist
- ullet C) H_0 : $\mu=83$ accepteres og signifikant højere effektforbrug er ikke påvist
- D) $H_0: \mu = 83$ afvises og signifikant højere effektforbrug er påvist
- E) Ved ikke Svar D) da $\mu = 83$ ligger udenfor og under konfidensintervallet

Den alternative hypotese

Indtil nu - underforstået: (= non-directional)

Alternativet til H_0 : $\mu=\mu_0$ er : H_1 : $\mu
eq\mu_0$

MEN der kan være andre settings, e.g. one-sided (=directional), less:

Alternativet til $H_0: \mu \geq \mu_0$ er $H_1: \mu < \mu_0$

I kurset holder vi os kun til "non-directional

Steps ved hypotesetests - et overblik

Helt generelt består et hypotesetest af følgende trin:

- Formuler hypoteserne $(H_0 \text{ og } H_1)$ og vælg signifikansniveau α (choose the "risk-level")
- Beregn med data værdien af teststatistikken
- Beregn p-værdien med teststatistikken og den relevante fordeling, og sammenlign p-værdien med signifikansniveauet og drag en konklusion eller

Lav konklusionen ved de relevante kristiske værier)

Metode 3.35: The level α one-sample *t*-test

- ① Compute $t_{\rm obs}$ using Equation (3-19): $t_{\rm obs} = \frac{\bar{x} \mu_0}{s/\sqrt{n}}$
- 2 Compute the evidence against the null hypothesis

$$H_0: \quad \mu = \mu_0,$$

vs. the alternative hypothesis

$$H_1: \quad \mu \neq \mu_0,$$

by the

$$p$$
-value = $2 \cdot P(T > |t_{obs}|)$,

where the *t*-distribution with n-1 degrees of freedom is used

1 If p-value $< \alpha$: We reject H_0 , otherwise we accept H_0 ,

or

The rejection/acceptance conclusion could alternatively, but equivalently, be made based on the critical value(s) $\pm t_{1-\alpha/2}$:

If $|t_{\rm obs}| > t_{1-\alpha/2}$ we reject H_0 , otherwise we accept H_0

Pause

Mulige fejl ved hypotesetests

To mulige sandheder vs. to mulige konklusioner:

	Reject H_0	Fail to reject H_0
H_0 is true	Type I error (α)	Correct acceptance of H_0
H_0 is false	Correct rejection of H_0	Type II error (β)

Theorem 3.43: Signifikansniveauet = Risikoen for Type I fejl

The significance level α in hypothesis testing is the overall Type I risk:

$$P(\mathsf{Type}\;\mathsf{I}\;\mathsf{error}) = P(\mathsf{Rejection}\;\mathsf{of}\;H_0\;\mathsf{when}\;H_0\;\mathsf{is}\;\mathsf{true}) = \alpha$$

Eksempel - sovemedicin

To mulige sandheder vs. to mulige konklusioner:

	Reject H_0	Fail to reject H_0
S and H_0 : Ingen forskel på A og B	Type I fejl (α)	Korrekt accept af H_0
${\it Falsk}\; H_0: \ {\it Forskel}\; {\it på}\; {\it A}\; {\it og}\; {\it B}$	Korrekt afvisning af H_0	Type II fejl (eta)

Mulige fejl ved hypotesetests

Der findes to slags fejl (dog kun een af gangen!)

Type I: Rejection of H_0 when H_0 is true

Type II: Non-rejection of H_0 when H_1 is true

Risikoen for de to typer fejl kaldes sædvanligvis:

$$P(\mathsf{Type}\;\mathsf{I}\;\mathsf{error}) = \alpha$$

$$P(\mathsf{Type}\;\mathsf{II}\;\mathsf{error}) = \boldsymbol{\beta}$$

Eksempel: Retsalsanalogi

En person står stillet for en domstol:

A man is standing in a court of law accused of criminal activity.

The null- and the the alternative hypotheses are:

 H_0 : The man is not guilty

 H_1 : The man is guilty

At man ikke kan bevises skyldig er ikke det samme som at man er bevist uskyldig:

Absence of evidence is NOT evidence of absence! Or differently put:

Accepting a null hypothesis is NOT a statistical proof of the null hypothesis being true!

Transport tid

Hypotesetests om studerendes transport tid til DTU fredag morgen

Tag link "Transporttid" på "Course Material" og indtast jeres transporttid

Kan det påvises at transporttiden for studerende på cykel er forskellig fra 20 minutter?

Kan det påvises at transporttiden for studerende på cykel er mere end 20 minutter?

Kan det påvises at tage mere end 20 minutter for studerende i bil?

Find de kritiske værdier for studerende i tog og bus.

Normaltfordelt data?

Teknikker til at undersøge om data kommer fra en normalfordeling:

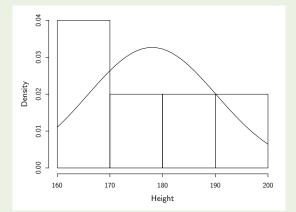
- Empirisk fordelings funktion (ecdf)
- Normal QQ plot

Transformer for at for mere normalfordelt data:

• Brug log-transformation til at få mere normalfordelte observationer

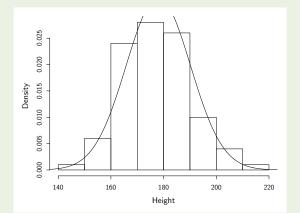
Højde af studerende - er de normalfordelt?

```
## Histogram af højde eksempel
x <- c(168,161,167,179,184,166,198,187,191,179)
hist(x, xlab="Height", main="", freq = FALSE)
lines(seq(160, 200, 1), dnorm(seq(160, 200, 1), mean(x), sd(x)))</pre>
```


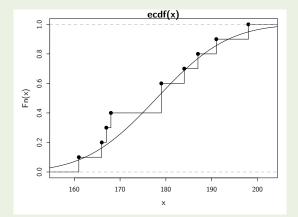
100 observationer fra en normal fordeling:

```
## 100 observationer fra normalfordeling
xr <- rnorm(100, mean(x), sd(x))
hist(xr, xlab="Height", main="", freq = FALSE)
lines(seq(130, 230, 1), dnorm(seq(130, 230, 1), mean(x), sd(x)))</pre>
```


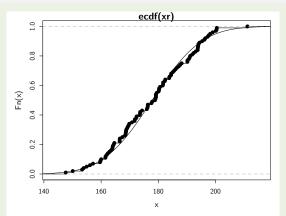
Højde af studerende - ecdf

```
## Empirisk cumulated distribution
plot(ecdf(x), verticals = TRUE)
xp <- seq(0.9*min(x), 1.1*max(x), length.out = 100)
lines(xp, pnorm(xp, mean(x), sd(x)))</pre>
```


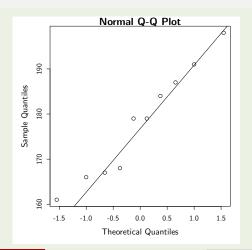
100 observationer fra en normal fordeling, ecdf:

```
## 100 observationer fra normal fordeling
xr <- rnorm(100, mean(x), sd(x))
plot(ecdf(xr), verticals = TRUE)
xp <- seq(0.9*min(xr), 1.1*max(xr), length.out = 100)
lines(xp, pnorm(xp, mean(xr), sd(xr)))</pre>
```


Højde af studerende - Normal q-q plot

```
## QQ-plot
qqnorm(x)
qqline(x)
```


Normal q-q plot

Metode 3.41 – Den formelle definition

The ordered observations $x_{(1)}, \ldots, x_{(n)}$, called the sample quantiles, are plotted versus a set of expected normal quantiles z_{p_1}, \ldots, z_{p_n} .

The usual definition of p_1, \ldots, p_n to be used for finding the expected normal quantiles is

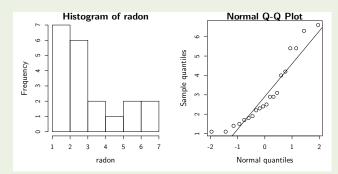
$$p_i = \frac{i - 0.5}{n}, \ i = 1, \dots, n.$$

This is the default method in the qqnorm function in R, when n > 10, if $n \le 10$ instead

$$p_i = \frac{i - 3/8}{n + 1/4}, \ i = 1, \dots, n,$$

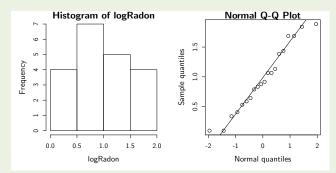
is used.

Eksempel - Radon data

Eksempel - Radon data - log-transformed are closer to a normal distribution

```
## Transformer med naturlig logaritme
logRadon <- log(radon)
hist(logRadon)
qqnorm(logRadon, ylab="Sample quantiles", xlab="Normal quantiles")
qqline(logRadon)</pre>
```


- Midtvejsevaluering launches lige om lidt...skyd løs!
- Projekterne, går det fremad?